

Næringskomiteen, Stortinget

Ås, 31.01.2025

Innspill til Dyrevelferdsmeldingen

Dyreiere, forvaltning, academia og allmenheten har ventet på Stortingets dyrevelferdsmelding fordi dyrs helse og velferd er et temaer som engasjerer bredt. Ved NMBU veterinærhøgskolen utdanner vi dyrehelsepersonell i form av veterinærer og dyrepleiere og vi etterstreber høy faglig kvalitet i begge utdanninger. Tilstrekkelig mange studieplasser til å dekke samfunnets behov for kvantitet, altså antall veterinærer, er videre viktig for å sikre at vi produserer neste generasjon av dyrenes advokater.

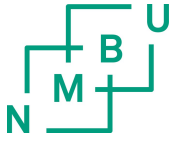
Vi er takknemlige for å få taletid i Næringskomiteen og setter pris på at Regjeringen har som uttalt mål at dyrevelferden i Norge skal være i verdensklasse. Meldingen inneholder mange gode og viktige elementer, men vi har følgende konkrete innspill på fem områder som vi ber om at tas med i det videre arbeidet:

Forsøksdyr

NMBU støtter fullt ut opprettelse av et 3R senter. Organiseringen av et 3R senter må være et samarbeid mellom academia og forskningsfinansiører for å sikre faglig legitimitet. Et senter trenger bred representasjon fra forskningsmiljøer, næringsaktører og interesseorganisasjoner. Det må være full åpenhet i rekrutteringsprosessen for medlemmer og et tydelig mandat som er i tråd med intensjonene i EU-direktivet om forsøksdyr, der formålet er å beskytte dyrene. Målet om å bruke så få dyr som mulig må ikke stå i veien for drive forskning som bedrer helse og velferd hos dyr og mennesker.

Fisk

Vi stusser på utsagnet i Stortingsmeldingens innledning om at mange forsøksdyr i Norge brukes for å forebygge, lindre og helbrede sykdom hos mennesker. Hovedandelen av forsøkene som benytter dyr er knyttet til aktivitet for å bedre helse og velferd hos matfisk i akvakultur, og 95% av individuelle forsøksdyr er laks. For å sikre en bærekraftig akvakulturnæring og nå målet om maksimalt 5% dødelighet trenger vi kunnskap, og forsøk med fisk er en del av dette kunnskapsgrunnlaget.

Viltlevende dyr

Verden står i en natur- og habitatkrise. Vi trenger forskningsbasert kunnskap om konsekvenser av naturinngrep og klimaendringer, og det vil fortsatt være behov for forsøk som medfører merking av viltlevende dyr - inkludert villfisk. I denne sammenhengen gjelder det å beskytte ville dyr som merkes, men dette må balanseres slik at vi får nødvendig kunnskap om naturinngrep og konsekvensutredninger kan foretas.

Landbasert husdyrproduksjon

Husdyrproduksjon er en sentral del av et bærekraftig norsk landbruk og viktig for matsikkerheten i en tid preget av geopolitisk usikkerhet. Det satses på forskning på nye, bærekraftige føremidler og reduserte klimagassutslipp. Samtidig er krav om god dyrevelferd for matproduserende dyr et tema som får økende oppmerksomhet. Regjeringens ambisjonsnivå for dyrevelferd er høyt og det understrekes at Norge skal være verdensledende på området. Fagmiljøene på NMBU skulle gjerne sett flere konkrete tiltak for å nå dette målet. I mange tilfeller har vi kunnskapen som trengs, men det kan være utfordrende å omsette den til endringer i praksis. Fortsatt godt samarbeid mellom næringsorganisasjoner, forvaltning og academia er nøkkelen til å danne kunnskap som skaper handlinger. Åpen deling av data om helse og velferd hos produksjonsdyr fra ulike kilder er sentralt i dette samarbeidet.

Hund og katt

Hobby- og selskapsdyr er viktige for menneskers helse og velferd, men det er forsvinnende lite midler tilgjengelig til forskning på deres egen helse og velferd. Samfunnet er opptatt av velferd hos hund, jmfør Høyesterettsdommen om etisk hundeavl. Kjøledyrsektoren har vært i stor vekst de siste 20 årene og omsetter i dag for store beløp. Dyreeiere forventer høy kvalitet i behandlinger av sine firbente familiemedlemmer og da trenger vi forskningsbasert kunnskap. Dette faller per i dag utenfor utlysninger fra Norges forskningsråd (NFR) og det er vanskelig å finansiere klinisk forskning hos hobby- og selskapsdyr. Vi ønsker øremerkede midler til klinisk forskning på helse og velferd hos hund og katt.

NMBU ønsker:

- Et faglig forankret 3R senter med tydelig mandat, bred involvering fra fagmiljøer og transparent organisering.
- Samarbeid og datadeling mellom næringsaktører, forvaltning og academia for å sikre at ny kunnskap frembringes og tas i bruk i husdyrproduksjon til lands og til vanns.
- Gode kost-nytte vurderinger ved forsøk som innebærer merking av viltlevende dyr for å kartlegge konsekvenser av naturinngrep.
- Øremerkede forskningsmidler til helse og velferd hos hund og katt.
- Tilstrekkelig veterinære studieplasser ved NMBU til å dekke samfunnets behov.

For NMBU,
Ane Nødtvedt, Cand Med Vet, MSc, PhD
Instituttleder ved NMBU veterinærhøgskolen